

ÇEVRE YÖNETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİNA VE YERLEŞKELER: Sıfır Atık Yönetim Sistemi Kurulumu

Zeynep SAYAROĞLU KARABOĞA
Sıfır Atık Uygulamaları Dairesi Başkanlığı

25 NİSAN 2026

cygm.csb.gov.tr

sifiratik.gov.tr

İÇERİK Yasal Çerçeve

Sıfır Atık Yönetim Sistemi Kurulumu

Yönetmelik Görüşleri

İyi Uygulama Örnekleri

Sıfır Atık Belgesi

Yasal Çerçeve

HİZMET İÇİ EĞİTİM- 2026

www.sifiratik.gov.tr

Sıfır Atık Yönetmeliği

Mevzuat

12 Temmuz 2019
Sıfır Atık Yönetmeliği

9 Ekim 2021
Sıfır Atık
Yönetmeliğinde
Değişiklik Yapılmasına
Dair Yönetmelik

31 Aralık 2021
Atık Getirme
Merkezlerinin Kurulması
Ve İşletilmesi İle Sıfır Atık
Uygulamalarına İlişkin
Usul Ve Esaslar

Sıfır Atık Yönetmeliği

Amaç

MADDE 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, **hammadde ve doğal kaynakların etkin yönetimi ile sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda** atık yönetimi süreçlerinde çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını hedefleyen sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasına, yaygınlaştırılmasına, geliştirilmesine, izlenmesine, finansmanına, kayıt altına alınarak belgelendirilmesine ilişkin genel ilke ve esasların belirlenmesidir.

Sıfır Atık Yönetmeliği

Kapsam

MADDE 2

(2) Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin EK-4 atık listesinde yer alan atıklar kapsamdadır.

Sanayi işletmelerinden kaynaklanan atıklardan içerik veya yapısal olarak evsel nitelikli atıklara benzer olanlar hariç olmak üzere, bu işletmelerin faaliyetleri sonucunda oluşan **proses atıkları sıfır atık belgesi kapsamında değerlendirilmez.**

Mevzuat

Plastik
Poşetlerin
Ücretlendiril
mesi

Depozito

Geri
Kazanım
Katılım
Payı

Tek
kullanımlık
plastiklerin
yasaklanma
sı

- Sıfır atığın yaygınlaştırılması
- Döngüsel ekonomi ilkelerinin uygulanması
- Geri kazanımın teşvik edilmesi
- Plastik poşet ve tek kullanımlıkların azaltılması
- Sıfır atık sistemini kurmak ve işletmek
- Geri dönüştürülmüş malzemelerin zorunlu kullanımı

Sıfır Atık Yönetmeliği

Sistemin etkinliği, **İl Müdürlüklerinin koordinasyon**, izleme ve denetim faaliyetleri ile bina ve yerleşkelerin mevzuata uygun kurulumu ve sürdürülebilir işletmesine de bağlıdır.

Tüm süreçlerin bütüncül yürütülmesi başarı için kritiktir.

Sıfır Atık Yönetmeliği

MADDE 7 – İl Müdürlüklerinin Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

Koordinasyon ve Denetim

Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik yerel düzeyde iş birliği ve koordinasyonu sağlamak; izleme ve denetim faaliyetlerini yürütmek.

Yerel Uygulama Yönetimi

Sıfır Atık Yönetim Sisteminin yerel ölçekte uygulanmasını sağlamak, süreci izlemek ve teknik destek sunmak.

Bilgi Sistemi Yönetimi

Sıfır Atık Bilgi Sistemini etkin şekilde kullanmak ve yerel kullanıcıların sisteme erişim ve kullanımına destek olmak.

Uygunluk Denetimi

Bina ve yerleşkelerin mevzuata uygunluğunu denetler, eksiklikleri tespit eder ve iyileştirme süreçlerini takip eder.

Eğitim Faaliyetleri

Yerel ölçekte eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamak ve bu faaliyetlere katkı sunmak.

Sıfır Atık Yönetmeliği

MADDE 7 – İl Müdürlüklerinin Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

Planlama Desteği

İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planlarının hazırlanmasına teknik destek sağlanması ve planların değerlendirilmesi süreçlerinde rehberlik edilmesi.

Kayıt ve Beyan Takibi

Sıfır Atık Bilgi Sistemi üzerinden yapılan kayıtların ve beyanların düzenli takibi ve raporlanması işlemlerinin yürütülmesi.

Belgelendirme İşlemleri

Temel seviye sıfır atık belgesi başvurularının değerlendirilmesi, belgelerin düzenlenmesi ve geçerlilik sürelerinin takip edilmesi.

Atık Getirme Merkezleri Onayı

Atık getirme merkezlerinin kurulması için gerekli onayların verilmesi ve merkezlerin mevzuata uygunluğunun denetlenmesi.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi Kurulumu

HİZMET İÇİ EĞİTİM- 2026

www.sifiratik.gov.tr

Bina ve Yerleşkelerin Yükümlülükleri (Madde 10)

Mevzuata Uyum

Sıfır Atık Yönetmeliği ve ilgili mevzuat hükümlerine tam uyum sağlanması, yasal yükümlülüklerin eksiksiz yerine getirilmesi zorunludur.

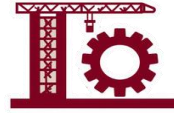
Kaynağında Ayırık Biriktirme

Atıkların oluştuğu noktada türlerine göre ayrı biriktirilmesi, renk kodlu ekipmanların kullanılması ve karışımın önlenmesi sağlanır.

Atık Azaltımı

Atık oluşumunun kaynağında önlenmesi, azaltılması ve yeniden kullanım olanaklarının değerlendirilmesi hedeflenir.

Altyapı Kurulumu

Atık biriktirme ekipmanlarının temin edilmesi, uygun alanlara yerleştirilmesi ve gerekli fiziki altyapının oluşturulması gerekir.

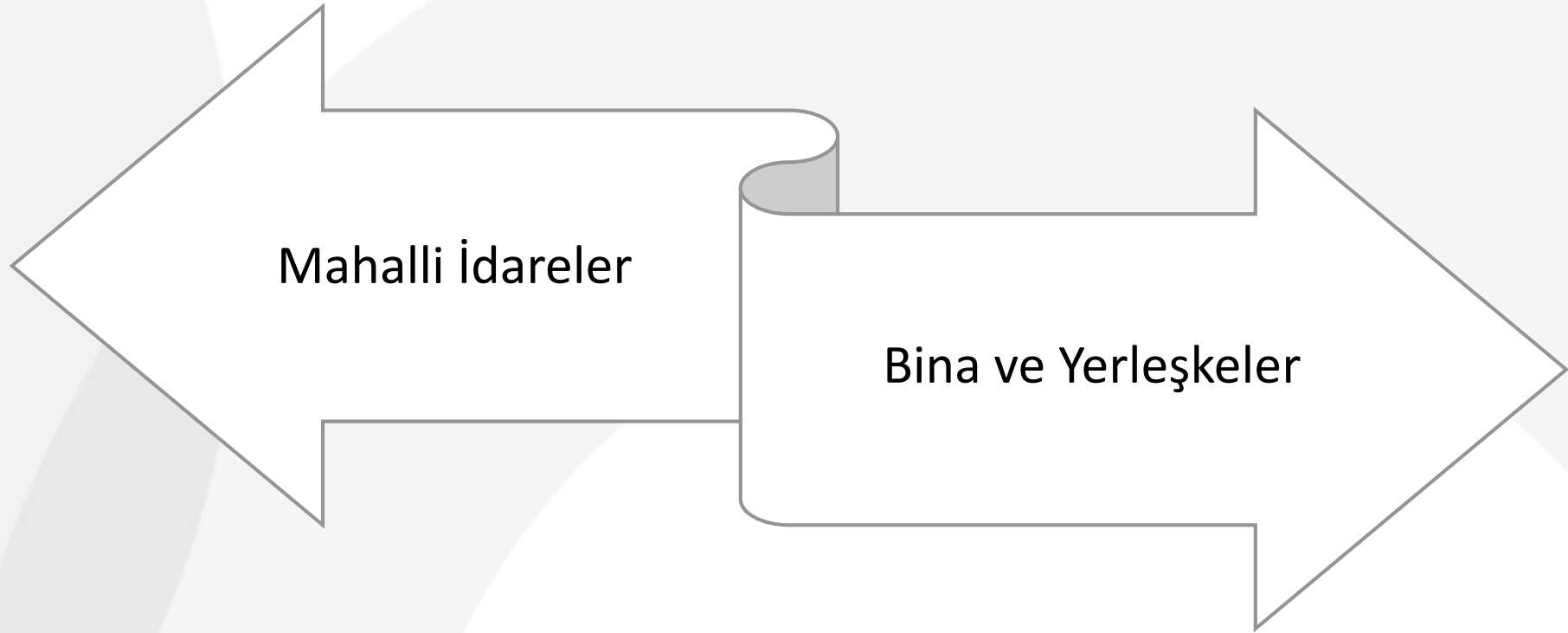
Sistem Entegrasyonu

Sıfır Atık Bilgi Sistemi ile entegrasyon sağlanarak veri girişi, izleme ve raporlama süreçleri yürütülür.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

**Hukuk Büroları,
Danışmanlık, dernek**

Eğitim Kurumları

Kargo Şirketleri

**Tren ve Otobüs
Terminali**

Konaklama Tesisleri

Mahalli İdareler

Sanayi Tesisleri

Kafe ve Restoranlar

Siteler

Sağlık Kuruluşları

Akaryakıt İstasyonları

Alışveriş Merkezleri

Zincir Marketler

**Havalimanları,
Limanlar**

Kamu Kurumları

50 den fazla çalışan

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Çalışma Ekibinin Oluşturulması

Madde 13- Sıfır atık yönetim sisteminin kurulumundan uygulanmasına ve izlenmesine kadar olan süreci takip edecek sorumlu kişi veya kişiler ile çalışma ekipleri oluşturulur.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Planlama Yapılması

Mevcut durum tespiti yapılarak ihtiyaçlar tespit edilir, kapsamlı planlama yapılır. Atık türleri, miktarları ve mevcut altyapı değerlendirilerek sıfır atık yönetim planı hazırlanır.

İhtiyaç Analizi belirlenir ve uygulama takvimi oluşturulur.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Mevcut Durum Tespiti

- tüm alanlarının envanteri oluşturulur.

İşletme sayıları, hareketli nüfus

Atığın kaynağı- bakım onarım, ofisler, marketler, oyun alanları, bilgi işlem, revir, matbaa, restoranlar, mağazalar, oto yıkama, terzi, park bahçe vb.

-Atığın türü-kağıt, cam, plastik, metal, atık pil, AEEE, atık tekstil vb.

-Oluşum sebepleri (atıkların önlenmesi ve azaltılmasında uygulanabilecek yöntemlerin belirlenmesinde önemlidir.)

-Atığın miktarı ve karakterizasyonu

-Atığın mevcut yönetimi, biriktirme, toplama ve taşıma yöntemleri

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

İhtiyaç Analizi

Sıfır atık yönetim sisteminin başarısı, doğru ve kapsamlı bir ihtiyaç analizine bağlıdır.

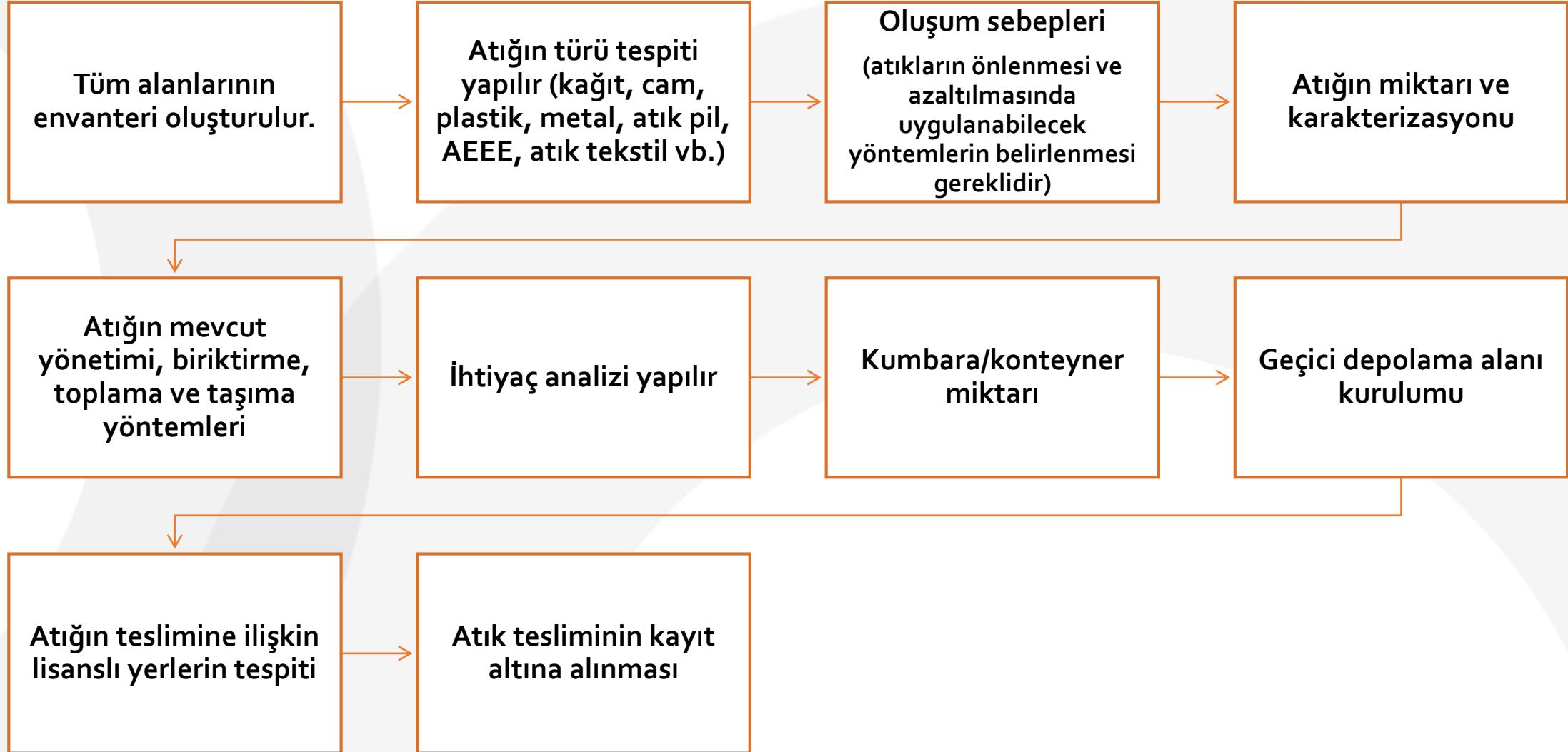
Bu aşamada bina veya yerleşkedeki tüm atık kaynakları tespit edilir, miktarlar ölçülür ve atık türleri sınıflandırılır.

Ayrı biriktirilecek atıklar için biriktirme ekipmanları ve geçici depolama alanı ihtiyaçları belirlenir.

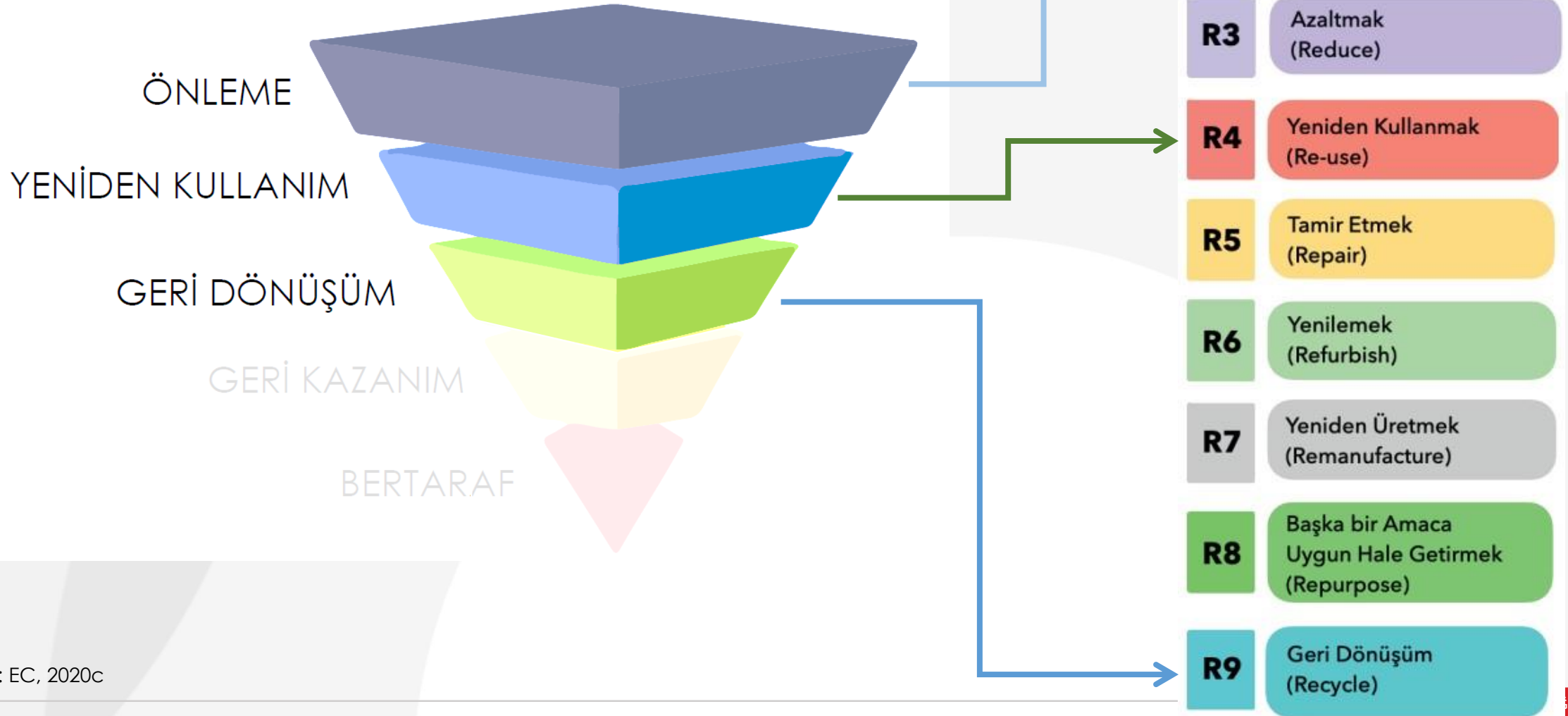

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Sıfır Atık Hiyerarşisi

Reddetme İlkesi

○ Su Tüketimi Gerçeği

Bir tişört üretimi için 2.700 litre su harcanır. Bu miktar, bir kişinin 2-2,5 yıl boyunca içeceği suya eşittir. Gereksiz tekstil tüketimini reddederek su kaynaklarımızı koruyabiliriz.

○ Tek Kullanımlıkları Reddet

Plastik pipetler, tek kullanımlık bardaklar ve gereksiz ambalajları reddedin. Her reddettiğiniz tek kullanımlık ürün, çevreye verilen zararı azaltır ve sürdürülebilir bir gelecek için önemli bir adımdır.

Atık Önleme ve Azaltım Esasları

(Usul ve Esaslar Madde-6)

- 1 **Gıda israfının engellenmesi ve gıda bankacılığı:** Değer zincirinde gıdanın ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması ve planlı üretim.
- 2 **Ambalaj optimizasyonu ve tekstil yönetimi:** Gereksiz ambalaj kullanımının önlenmesi, kullanılmış tekstillerin toplanması ve yeniden kullanımı.

Gıda İsrafının Önlenmesi ve Gıda Bankacılığı

Değer zincirinde gıdanın ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması önceliklidir. Planlı üretim ile kaynakta gıda kaybı önlenir.

Tüketime uygun olmayan ürünler hayvan yemi veya kompost olarak ekonomiye kazandırılır.

Gıda bankacılığı sistemi, fazla gıdanın paylaşılmasını ve israfın azaltılmasını sağlar.

Önleme Uygulamaları: Kafeterya, Lokanta ve Restoranlar (Usul ve Esaslar Madde 6/3)

Yeniden Kullanılabilir Bardak Önceliği

Mekân içinde çok kullanımlık bardakların öncelikli olarak sunulması.

Müşteri Termos Desteği

Müşterilerin kendi çok kullanımlık bardak veya termoslarını getirmesinin desteklenmesi.

Paket Siparişlerde Teşvik

Paket ve gel-al siparişlerde çok kullanımlık bardak kullanımının teşvik edilmesi ve duyurularla desteklenmesi.

Önleme Uygulamaları: Kafeterya, Lokanta ve Restoranlar

(Usul ve Esaslar Madde-6/4)

Çok Kullanımlık Servis Ürünleri

Mekân içinde çok kullanımlık tabak, çatal, bıçak, kaşık ve bardak kullanımı.

Pipet ve Islak Mendil Politikası

Pipet ve ıslak mendil yalnızca müşteri talebi üzerine verilmeli.

Paket Sipariş Uygulamaları

Talep edilmediği sürece tek kullanımlık malzeme gönderilmemeli.

Yasal Düzenleme: Kargo Şirketleri, Mesafeli Sözleşmeli Satış Yerleri (Usul ve Esaslar Madde-6/5)

Yeterli olandan fazla hacim ve ağırlıkta ambalaj kullanılmamasını,

Paketlemede kullanılan malzemelerin yeniden kullanıma ve/veya geri kazanıma uygun olmasını,

Plastik kullanımının azaltılmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar.

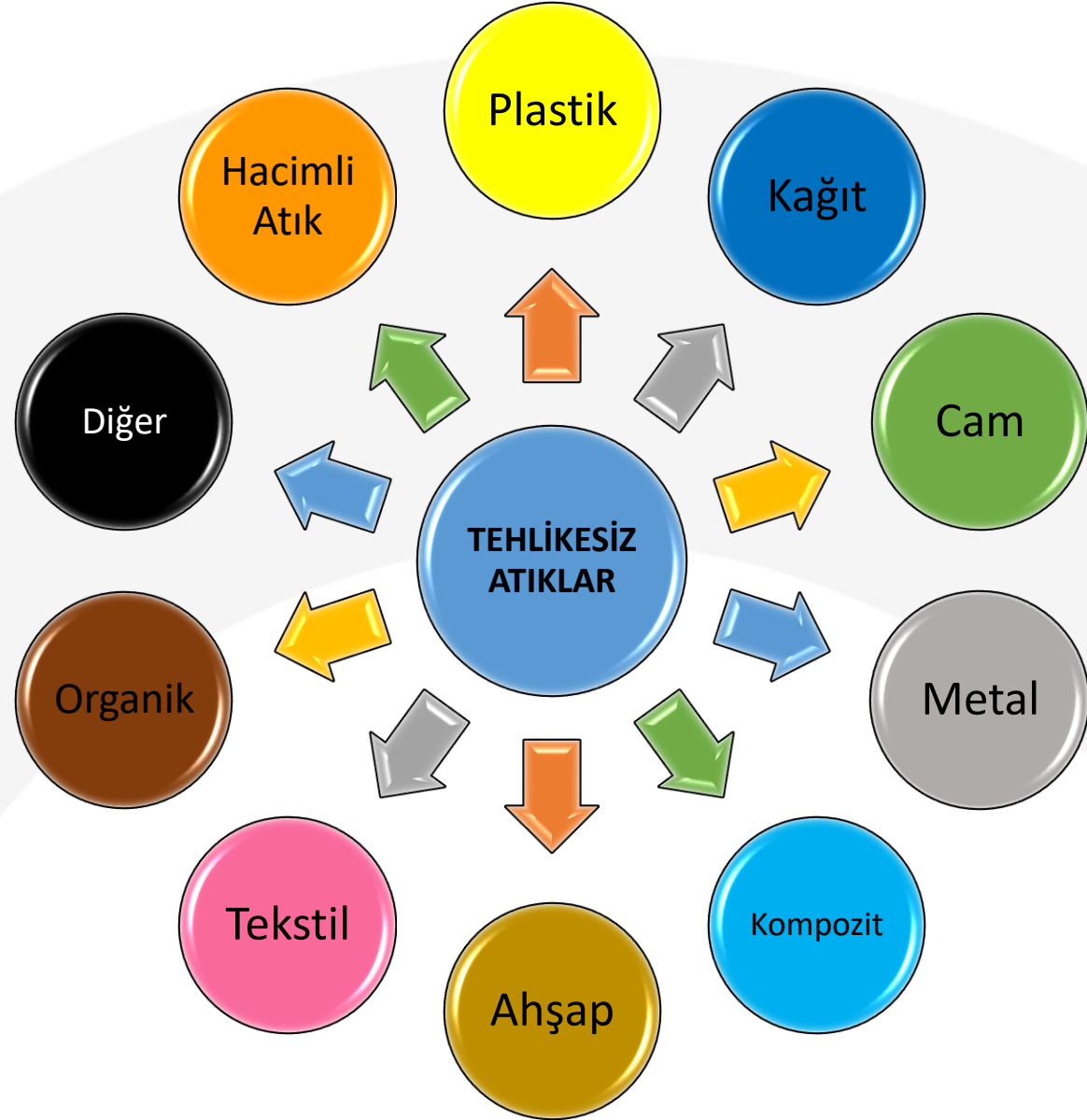

ATIK TÜRLERİ NELERDİR?

Tehlikesiz Atıklar

Tehlikeli Atıklar

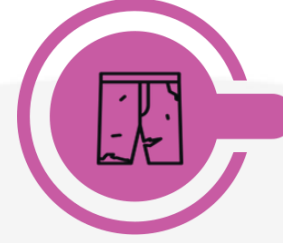
Kağıt/Karton Atıkları

- Kağıt, karton kutular
- Yazı ve çizim kağıtları
- Gazeteler vb.

Tekstil Atıkları

- Her türlü kullanılmış tekstil ürünü

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

- Her türlü elektrik ve elektronik eşya atıkları

Bitkisel Atık Yağlar

- Kullanılmış kızartmalık yağlar

Atık Piller

- Atık Piller

Atık İlaç

- Son kullanma tarihi geçmiş ilaçlar

Renk Skalası ve Piktogram

Plastik Atıklar

- PET içecek şişeleri
- Gıda kapları
- Şampuan şişeleri
- Kova vb.

Cam Atıklar

- Cam içecek şişeleri
- Cam gıda kavanozları vb.

Metal Atıklar

- İçecek kutuları
- Konserve kutuları vb.

Kompozit Atıklar

- Süt kutusu
- Meyve suyu kutusu
- Çips paketi vb.

Geri Kazanılabilir Atıklar

NEDEN BU KADAR ÖNEMLİ?

Elektronik atıklar değerli metallerin geri kazanımı için kritik öneme sahipken, atık piller çevreye ciddi zararlar verebilir.

E- ATIK

DEĞERLİ METAL GERİ
KAZANIMI

ATIK PİL

Tekstil Atıkları

TEKSTİL ATIKLAR

AYRI TOPLAMA

AYRIŞTIRMA VE GERİ
DÖNÜŞÜMÜ

Bitkisel Atık Yağlar

- Kanalizasyon sistemine zarar verir!

- Koyu mavi ekipmanda biriktirilir. Geri kazanılır, biyodizel üretilir.

Biyobozunur Atıklar

Biyobozunur atıkların dönüşümü ile elde edilen kompost, toprak iyileştirici özelliktedir.

Biyo-bozunur
Atıklar

Biyobozunur atıklar; bitkisel kökenli atıklardır.

Kaynak Koruma

Enerji Tasarrufu

GERİ KAZANIM

KAZANÇLARI

Maliyet Düşürme ve Tasarruf

İstihdam ve Ekonomik
Büyüme

Sıfır Atıkla Güçlenen Sürdürülebilir Yaşam Alanları

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Çöp kovalarını kaldırıyoruz!

- İdari ve teknik ofisler vb. alanlarda “masa altı çöp kovası” veya “oda içi çöp kovası” bulunmamalıdır.
- En az ikili set halinde yerleştirilmelidir.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Üçlü Sistem Kurulumu

(Usul ve Esaslar Madde-7/6)

Çay ocakları, kafeterya, yemek hazırlama veya yemek servisinin yapıldığı ve benzeri yerlerdeki **biyobozunur** atıklar

Toptancı hallerinde ve pazar yerlerinde oluşan **biyobozunur** atıklar

Nitelikli Belge aşamasında **biyobozunur** atıklar

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

İç Mekan İkili Sistem

Atık biriktirme ekipmanlarının **boyutları (hacmi), sayısı, konulacağı yerler oluşan atık türü ve miktarına** göre belirlenmelidir.

Atık türü özelinde ayrı ayrı ekipman yerleştirilmesi durumunda görsel kirliliğin önlenmesine ilişkin tedbirler alınmalı,

Farkındalığı arttıracak ekipman tasarımı yapılmalıdır.

▪Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında yerleştirilen biriktirme ekipmanlarında, atık getirme merkezlerinde ve toplama/taşıma araçlarında **sıfır atık logosu** kullanılır. Ayrıca toplama/taşıma araçlarında “**Sıfır Atık Toplama Aracı**” ibaresi bulunur.

Ekipmanların ağız kısmı, vatandaşların atığını rahat bırakabileceği genişlikte olmalıdır.

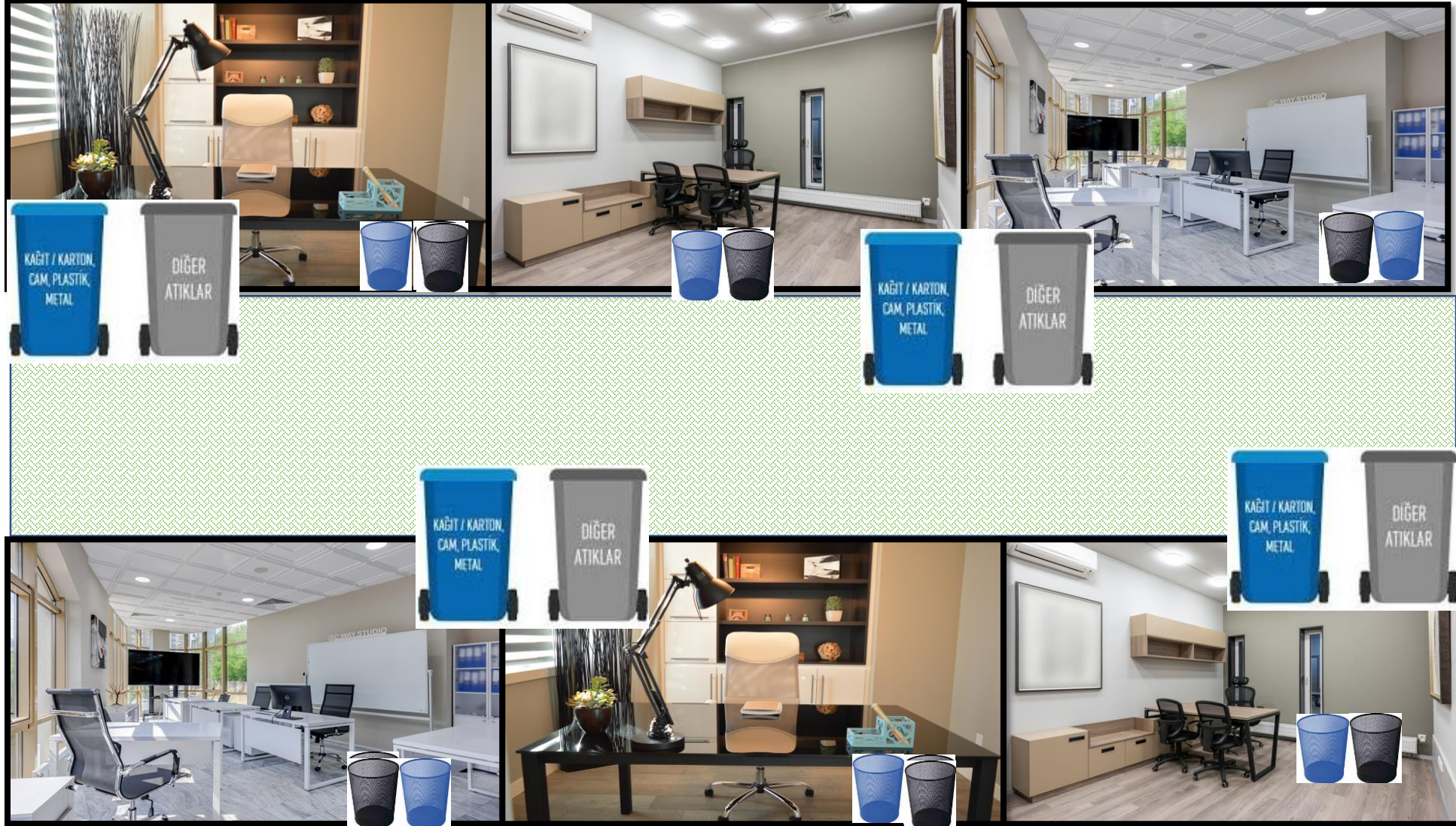
Biriktirme ekipmanlarında sıfır atık logosu kullanılır, logonun renk ve etiketlemeleri için <https://sifirtik.gov.tr/kutuphane/kurumsal-kimlik> adresinde yer alan hususlara uyulur.

Bina ve Yerleşkelerde Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Bina ve Yerleşkelerde Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Bina ve Yerleşkelerde Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Bina ve Yerleşkelerde Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Yasal Düzenleme: 300 Konut  zeri Siteler Yönetmelik Madde-12/8

300 konut üzeri siteler
Sıfır Atık Belgesi almak zorundadır.

Diğ r siteler ile apartman ve villa tipi müstakil konutlar geri kazanılabilir kağıt, cam, metal, plastik atıklar için bir adet konteyner veya benzeri biriktirme ekipmanı bulundurmak zorundadır.

Yasal Düzenleme:

Yeni Yapılar (2'li Biriktirme Ekipmanı)

Usul ve esaslar Madde-5/8

Yeni yapıların yapı kullanma izin belgelerini alabilmeleri için yapı ruhsatı aşamasında; diğer atıkların ve geri kazanılabilir atıkların toplanması amacıyla **ikili biriktirme ekipmanı belirlenmesi** ve inşaat tamamlanmadan önce montajın yapılması için parsel sınırlarının kullandırılması sağlanır.

DIŞ MEKAN ATIK BİRİKTİRME SORUNLARI

- Kontrolsüz atık birikimi ve düzensiz bırakma
 - Park ve yeşil alanlarda dağınıklık
 - Çevre ve görsel kirlilik etkileri

Dış Mekan Sistem Kurulumu

Modern dış mekan atık konteynerleri ile çevre dostu çözümler.

İkili sistem: Geri dönüşüm (mavi) ve diğer atıklar (koyu gri) konteynerleri.

Dayanıklı malzeme ve kullanıcı dostu tasarım ile uzun ömürlü kullanım.

Mahalli İdarelerde Sistem Kurulumu (Hizmet Alanı)

Mahalli İdarelerde Sistem Kurulumu (Hizmet Alanı)

Mobil Atık Getirme Merkezleri

Atık Getirme Merkezleri

Sıfır Atık Noktaları

Geçici Depolama Alanı

(Usul ve Esaslar Madde-9)

Bina ve yerleşkelerde geçici depolama alanı oluşturulmalıdır.

Geçici Depolama (MADDE 9) – Özet

Geçici depolama alanı oluşturulur:

Atıklar, lisanslı tesise gönderilene veya belediyeye teslim edilene kadar burada bekletilir.

Alan planlaması yapılır:

Atık miktarı, toplama sıklığı ve bina/yerleşkenin fiziki koşulları dikkate alınır.

Sigorta muafiyeti:

İdari faaliyetlerden kaynaklı tehlikeli atıkların geçici depolanmasında **zorunlu mali sorumluluk sigortası** aranmaz.

Geçici Depolama Alanı

Geçici Depolama Alanı

(Usul ve Esaslar Madde-9)

Bina ve yerleşkelerde geçici depolama alanı oluşturulmalıdır.

Bina veya yerleşkede bulunan **kişi sayısının ve atık miktarının az olması ve/veya bina veya yerleşkenin fiziki alanının küçük olması durumunda**; geçici depolama alanı, belediye veya lisanslı firma araçlarının atıkları alabileceği uygun bir alana yerleştirilen konteyner tipi biriktirme ekipmanlarından teşkil edilebilir.

GEÇİCİ ATIK
DEPOLAMA ALANI

Geri Kazanılabilir Atıkları Nereye Atalım?

Satış Noktasında Toplama Noktası Oluşturulması

Tanım

Satış noktası:
Elektronik ortamlar da dâhil olmak üzere, toptan ve/veya perakende olarak mal veya ürünlerin alışverişinin yapıldığı mağaza, market ve benzeri satış yerlerini,

Toplama noktası oluşturma

Madde 14

(8) Zincir marketler ile 400 m² ve üzeri kapalı satış alanına sahip satış noktaları, tüketiciler tarafından getirilen tehlikesiz nitelikteki **kâğıt, cam, metal, plastik atıklar** ile satışı yapılması durumunda **pil, elektrikli küçük ev aletleri veya tekstil** atıklarının ayrı olarak biriktirilmesi için rahatlıkla görülebilecek ve erişilebilecek **yerlerde toplama noktaları oluşturmakla**, çevre ve insan sağlığına yönelik tedbirleri almakla yükümlüdür.

Madde 14

Atık getirme merkezine sahip alışveriş merkezinde kurulu bulunan zincir marketler ile 400 m² ve üzeri satış alanı bulunan satış noktalarında sekizinci fıkra ile getirilen **toplama noktaları oluşturma yükümlülüğü** aranmaz."

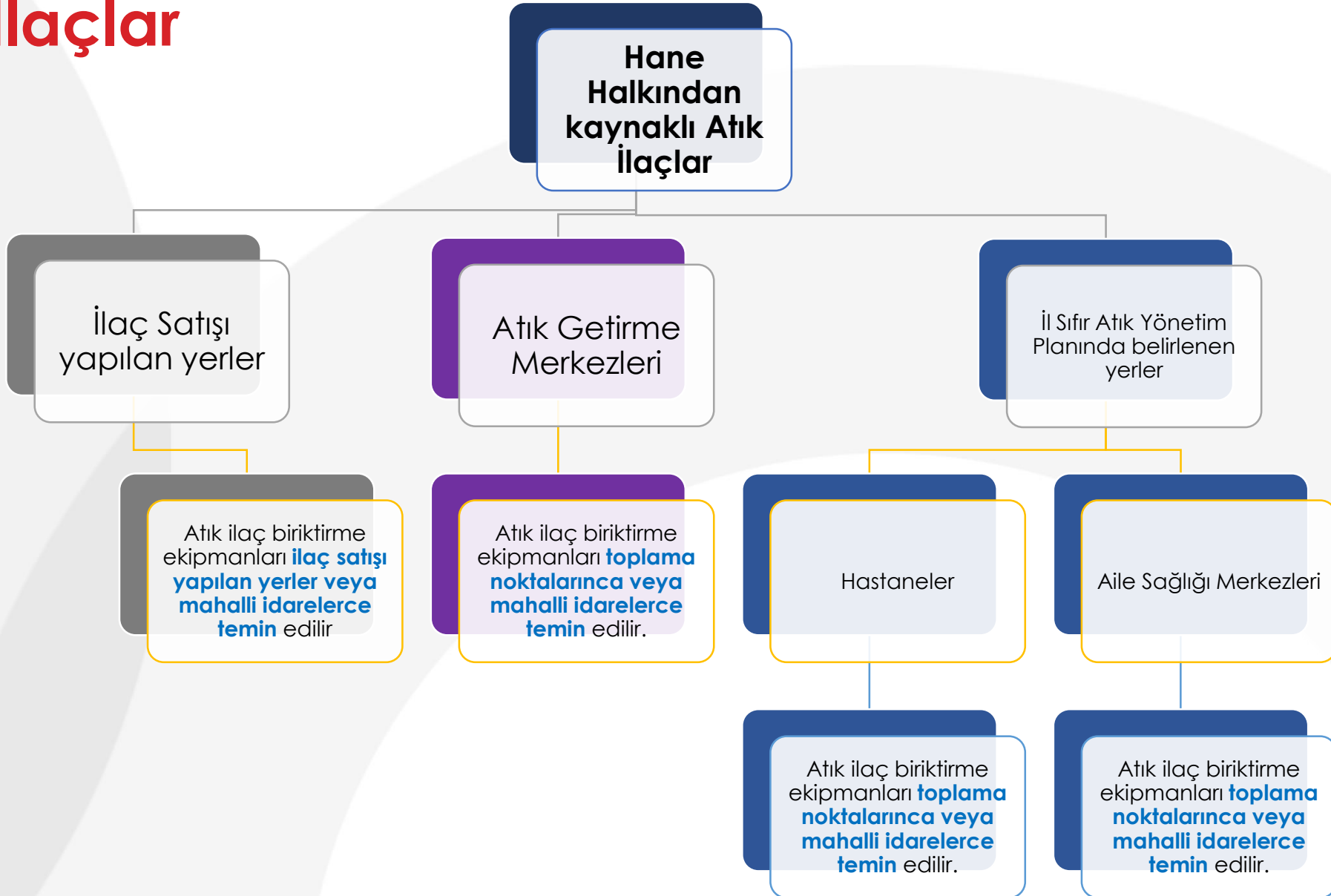
Satış Noktaları

- Satış noktaları, uygun iletişim kanallarıyla oluşturdukları toplama noktalarına ilişkin olarak tüketicileri (mağaza içi duyuru, sosyal medya hesapları gibi) bilgilendirerek teşvik eder.
- Çevresel tedbirlerin alınması, mevzuata uygun ekipman tercih edilmesi durumunda toplama noktasında bitkisel atık yağların biriktirilmesi için de ekipman yerleştirilebilir.

Atık İlaçlar

Atıkların Teslimi

Atık İşleme Tesisine Teslim

- Bu Yönetmelik kapsamında sıfır atık yönetim sistemini kurarak **belge alanlar**, türlerine göre kaynağında ayrı biriktirdikleri atıklarını, **sıfır atık belgesini alan mahalli idarelerin toplama sistemine** veya Bakanlıktan Geçici Faaliyet Belgesi/Çevre Lisansı almış **atık işleme tesislerine** geri kazanımı sağlanmak üzere verirler."

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

Sistem Kurulum Süreci - Eğitim/Bilinçlendirme Faaliyetleri ve Uygulamaya Geçilmesi(Madde 13)

Farkındalığı arttırmak için eğitim/bilinçlendirme faaliyetleri yapılır ve sistem uygulanmaya başlanır.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

İzleme, Kayıt Tutulması ve İyileştirme Faaliyetleri:

Düzenli aralıklarla uygulamanın gerçekleştirilmesine ilişkin izleme çalışmaları yürütülür. Aksayan hususlar için önlemler alınır, gerekmesi halinde güncelleme yapılır.

Ayrı biriktirilen atık miktarları, elde edilen kazanımlar gibi uygulamaya ilişkin çıktılar kayıt altında tutulur.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi

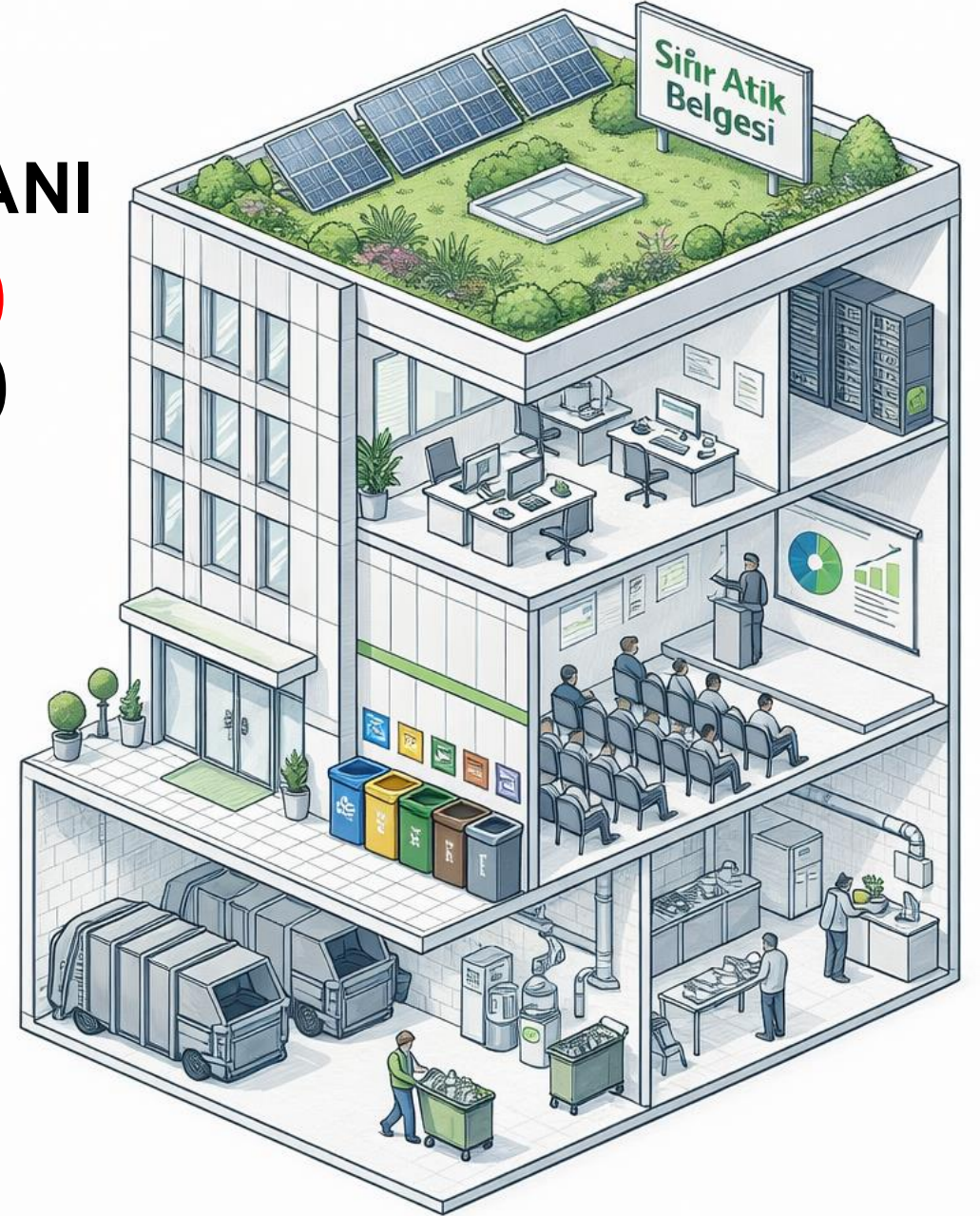

GERİ KAZANIM ORANI

%37.53 (2025)

HEDEFİMİZ (2035)

%60

Yönetmelik Görüşleri

HİZMET İÇİ EĞİTİM- 2026

www.sifiratik.gov.tr

Sıfır Atık Yönetmeliği

8.6.2022 tarih ve 3846941 sayılı yazımız

Bu doğrultuda, Üniversitelerin binaları ve yerleşkeleri genelinde oluşan atıklarının kaynağında ayrı toplanmasının sağlanması için “geri kazanılabilir atıklar” ve “diğer atıklar” olmak üzere kumbara ve konteynerler ile en az ikili biriktirilmesinin sağlanması, kaynağında ayrıştırılan atıklar için kampüs genelinde uygun alanda geçici depolama alanının oluşturularak sıfır atık yönetim sisteminin kurulması gerekmektedir.

Kampüslerde biyobozunur atıkların yoğun oluşum gösterdiği çay ocakları, kafeterya, yemekhane ve benzeri yerlerde yemek hazırlama aşamasından kaynaklanan atıklar ile çay ve kahve posalarının diğer atıklardan ayrı biriktirilmesi için yukarıda tanımlanan ekipmanlara ilave olarak kahverengi “biyobozunur atık” konteynerlerinin konulması önemlidir. Üniversitelerimizin Çevre Mühendisliği, Ziraat Mühendisliği vb. bölümlerin koordinasyonu ile biyobozunur atıkların yönetiminin sağlanarak komposta dönüştürülmesi, yeşil alanlarda verimliliğin artırılması ve düzenli depolama sahalarında alan israfının önüne geçilmesini sağlayacaktır.

Sıfır Atık Yönetmeliği’nin Ek-1 listesinde yer alan sıfır atık yönetim sisteminin oluşturulmasına yönelik uygulama takvimindeki yerlerden “**Eğitim Kurumları ve Yurtlar**” kapsamında yer alan **Üniversitelerimiz**, bahse konu Yönetmeliğin 17’nci maddesinde tanımlanan süreçler doğrultusunda temel seviyede sıfır atık belgesi almak ve sıfır atık yönetim sistemini kurmak zorundadır.

Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cadde No:52 Çankaya / Ankara
KEP: çevrevesehircilikbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Telefon No:(312) 410 10 00

Sıfır Atık Yönetmelik Görüşü

İlgi (c) yazınız ile, ÇED Yönetmeliği'nde yer alan muaf olan tesislerin yanı sıra kapsam dışı olarak değerlendirilenlere ilişkin *(hem bu Yönetmelikte yer almayan hem de bu Yönetmelikte yer almasına rağmen Ek-1 ve Ek-2'deki listelerde belirlenen eşik değerlerin altında planlanan)* sıfır atık belgesi alma zorunluluğu hususunda tereddüt olduğundan bahisle konuya ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşü talep edilmektedir.

Bu doğrultuda, Sıfır Atık Yönetmeliği'nde sıfır atık yönetim sistemini kurmak ve Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi alması gereken yerler arasında *"ÇED Yönetmeliği'nin EK-1 ve EK-2 Listesinde yer alan sanayi tesisleri"* olarak ifade edildiğinden muaf ya da kapsam dışı olmasına bakılmaksızın ÇED Yönetmeliği'nin EK-1 ve EK-2 Listesinde yer alan sanayi tesislerinin sıfır atık yönetim sistemini kurarak Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi almaları gerekmektedir.

ÇED yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan sanayi tesisleri-muaf ya da kapsam dışı olmasına bakılmaksızın- sistem kurarak belge almak zorundadır.

Sıfır Atık Yönetmeliği

Bu minvalde, sıfır atık belgesine sahip satış noktaları (marketler, mağazalar vb.), ticari işletmeler ve sanayi kuruluşlarının ayrı biriktirdikleri tehlikesiz nitelikteki ürün veya hammadde ambalajları ile nakliye ambalajlarının taşınımının asgari düzeyde tutulması esas olup, uzaklık ve il dışı ile ilgili herhangi bir kısıtlama bulunmamakla beraber sıfır atık yönetim sistemini kurarak belge alan depolarında biriktirebilir. Biriktirilen tehlikesiz nitelikteki ürün veya hammadde ambalajları ile nakliye ambalajları toplama ayırma faaliyeti konulu çevre lisanslı atık işleme tesislerine göndermesi gerekmekte olup bu alanlarda sadece biriktirme yapılır, makine/ekipman kullanılarak ayırma, boyut küçültme, presleme, balyalama gibi faaliyetler yapılması durumunda çevre lisansı alınması gerekmekte olup mer'i mevzuatlar ve usul ve esaslarda belirtilen hükümlere uygun şekilde iş ve işlemlerin yürütülmesi hususunda;

atık hacminin azaltılarak geçici depolama alanlarından tasarruf edilmesi, atık işleme tesislerine nakliyenin kolaylaştırması, görsel kirliliğin önlenmesi ve benzeri amaçlarla, atıklara üretildiği yerde presleme, balyalama gibi fiziksel işlemler uygulanabilir.

- Satış noktaları ve işletmeler, **tehlikesiz nitelikteki ambalajlarını depolarına taşıyabilir ancak bu depolarında herhangi bir işlem uygulayamaz.**
- Herhangi bir mesafe kısıtı olmaksızın, **kendi kurdukları sıfır atık sistemi içinde bu faaliyetleri yürütebilirler.**
- Bu alanlarda **yalnızca biriktirme faaliyeti yapılabilir, presleme, balyalama küçültme gibi işlemler yapılacaktır,**
 - **çevre lisansı alınması zorunludur.**
- Tüm işlemler, **mevzuat ve usul-esaslara uygun şekilde yürütülmelidir.**

Sıfır Atık Yönetmeliği

✦ **1. Yöntem: Tüm sistem OSB Müdürlüğü tarafından yürütülür.**

Sıfır atık sistemi **tek elden OSB yönetimi tarafından kurulur ve işletilir.**

Tüm işletmeler dahil olmak üzere:

İhtiyaç analizi yapılır,

En az **ikili toplama sistemi kurulur,**

Geçici depolama alanı oluşturulur,

SABS kayıt ve veri girişleri yapılır.

Belge başvurusu OSB tarafından yapılır.

İşletmeler ayrıca kayıt olmak zorunda değildir
(isteyenler ayrı belge alabilir)

✦ **2. Yöntem: OSB koordinasyonunda, işletmeler de sürece dahil; OSB koordinasyon sağlar, ancak sistem işletmeler tarafından da kurulur.**

OSB:

Ortak alanları yönetir,

Süreci koordine eder,

Genel başvuru yapar.

İşletmeler:

Sıfır atık sistemini kurar,

Ekipman ve depolama alanı oluşturur,

Eğitim verir,

SABS'a kendisi kayıt olur, veri girer ve belge alır.

Tüm veriler tamamlandıktan sonra

➤ **OSB genel belge başvurusu yapar**

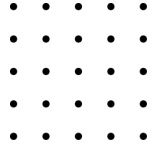

Sıfır Atık Yönetmeliği

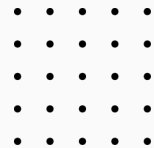
Bu doğrultuda, halihazırda sıfır atık yönetim sistemini kurmayan mahalli idareler için geri kazanılabilir atıkların ayrı toplanması amacıyla uygulanabilecek muhtelif toplama modelleri aşağıdaki gibidir:

- Dönüşümlü Toplama Modeli: Geri kazanılabilir atıklar ile diğer atıkların tekli konteyner sistemi ile dönüşümlü olarak haftanın belirli günlerinde toplanması (haftada en az iki gün),
- Kapıdan Kapıya Toplama Modeli: Boş poşetin verilerek, geri kazanılabilir atıklar ile dolu poşetin alınması,
- Biriktirme Ekipmanı ile Toplama Modeli: Geri kazanılabilir ve diğer atıklar olmak üzere mahalli idarelerde en az ikili konteyner sisteminin kullanılması.
- Karma Toplama Modeli: Bir yerleşim yeri veya yerleşkede toplama modellerinden birinin, ikisinin ve/veya üçünün bir arada kullanılması.

İyi Uygulama

HİZMET İÇİ EĞİTİM- 2026

www.sifiratik.gov.tr

Kızılcahamam Pilot İlçe Çalışmaları

🔄 "Kirlenmeyen Kazanır" Sistemi

Atık Ayırıştırma

Vatandaşlar atıklarını kaynağında türlerine göre ayırır.

Ekonomik Fayda

Yığılma puanları marketlerde kullanılır.

💡 Yenilikçi Uygulama

Sıfır Atık Bahçesi

D

Sıfır Atık Kafeteryası

İyi Uygulama Örnekleri

Sıfır Atık Belgesi

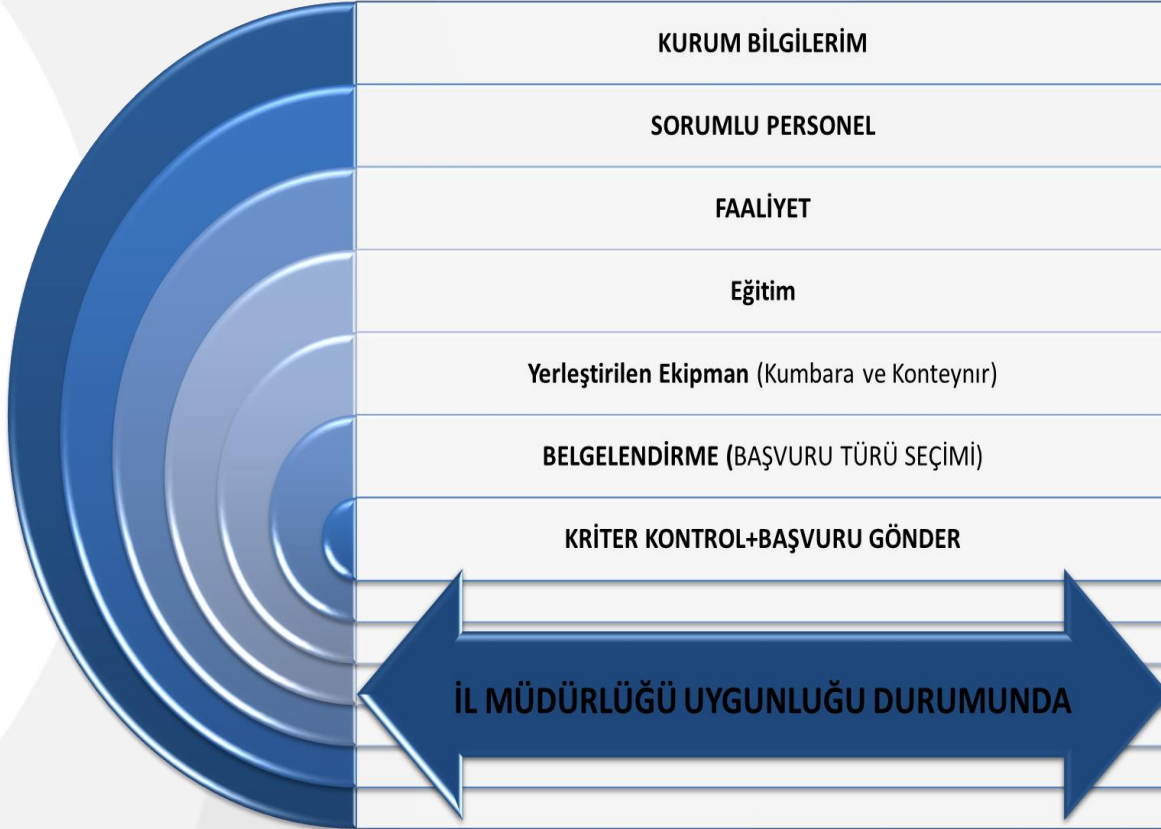
HİZMET İÇİ EĞİTİM- 2026

www.sifiratik.gov.tr

Sıfır Atık Belgesi

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

T.C. VALİLİĞİ ÇEVRE,ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

SIFIR ATIK BELGESİ

(Temel Seviye)

Belge No: TS/ / / / Tarih: / /202

Adı:
Adresi:
Vergi No:
Türü: Bina/Yerleşke

12/07/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sıfır Atık Yönetmeliği'nce Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni kurarak Sıfır Atık Belgesi'ni almaya hak kazanmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

Belge Son Geçerlilik Tarihi: .../.../202

E-İMZALIDIR

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Sıfır Atık Belgesi

A
YERLEŐKESİ

B
YERLEŐKESİ

Üniversitelerimizin **farklı adreslerinde bulunan yerleşkeleri** için;

- ayrı ayrı temel seviye sıfır atık belge başvurularında bulunmaları gerekmektedir.

Sıfır Atık Belgesi

- Bina ve Yerleşkeler hangi kurum/kuruluş tarafından kullanılıyorsa o kurum/ kuruluşça belge alınmalıdır.
- Asgari 1 defa belge denetimi yapılmalıdır.
- Denetimlerde bütüncül hareket edilmelidir.

T.C. VALİLİĞİ ÇEVRE,ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

SIFIR ATIK BELGESİ
(Temel Seviye)

Belge No: TS/ / / Tarih: / /202

Adı:
Adresi:
Vergi No:
Türü: Bina/Yerleşke

12/07/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sıfır Atık Yönetmeliği'nce Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni kurarak Sıfır Atık Belgesi'ni almaya hak kazanmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

Belge Son Geçerlilik Tarihi: .../.../202 ...

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

E-İMZALIDIR

Sıfır Atık Yönetmeliği

Sıfır atık yönetim sistemi kuran bina ve yerleşkelerin yükümlülükleri

Madde 10/1 i) (Değişik:RG-9/10/2021-31623)

Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında toplanan atıklara ilişkin aylık bilgileri takip eden ayın **onbeşine** kadar sıfır atık bilgi sistemi üzerinden bildirmekle ve her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bilgilerin veri kontrollerini tamamlamakla, bildirime esas bilgi ve belgeleri muhafaza etmekle yükümlüdür.

Sıfır Atık Yönetmeliği

- Sıfır atık belgesi **5 yıl süre** ile geçerlidir.
- Sıfır atık belgesine sahip yerler il müdürlükleri tarafından belge geçerlilik süresi içerisinde **asgari bir defa denetlenir**.
- Yapılan denetimlerde, belge sahibi yerlerin bu Yönetmelikte belirlenmiş belge esaslarına ve kriterlerine uygun olarak faaliyetlerini sürdürüp sürdürmediği kontrol edilir.
- **Yapılan denetimde uygunsuzluğun tespiti** durumunda Sıfır Atık Yönetmeliği'nin 18 inci ve/veya 21 inci maddede belirtilen hükümler uygulanır.

Sıfır Atık Yönetmeliği

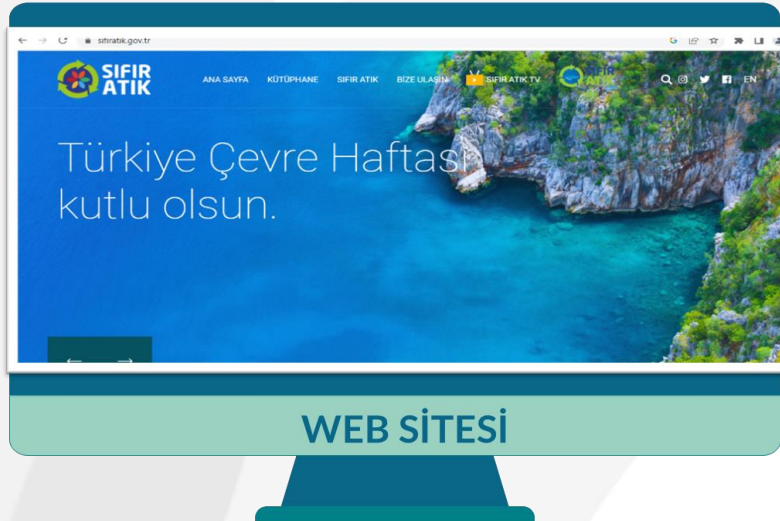
Çevre Kanununun 20'nci Maddesi (cc);

Sıfır atık yönetim sistemini kurmayanlara ve/veya kurduğunu belgeleyemeyenlere **173.801 Türk lirası** idari para cezası verilir.

Sosyal Medya

Sıfır atığın yaygınlaştırılması ve yapılan faaliyetlerin kamuoyuna anlatılabilmesi adına; sifiratik.gov.tr ve zerowaste.gov.tr web sayfaları ile sosyal medya hesapları yönetilmektedir.

**T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER!

